

Formulár ZK - Záverečná karta projektu

Riešiteľ: doc. PhDr. Oľga Orosová, CSc., mim. prof.	Evidenčné číslo projektu: APVV-20-038205
Názov projektu: Individuálne, interpersonálne, sociálne a spoločenské faktory rizikového správania v období dospievania a ranej dospelosti	

Na ktorých pracoviskách bol projekt riešený:	Prírodovedecká fakulta, Ústav humanitných vied
	Filozofická fakulta, Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia
Ktoré zahraničné pracoviská spolupracovali pri riešení (názov, štát):	Univerzita v Groningene, Holandsko

Udelené patenty alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory vychádzajúce z výsledkov projektu:	
Publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu (uved'te i publikácie prijaté do tlače):	Veselská, Z., Gajdošová, B., Madarasová Gecková, A., Orosová, O., van Dijk, J. P., Sijmen A. Reijneveld, Self-esteem and resilience: <i>The connection with risky behavior among adolescents</i> , Addictive Behaviors, 2009, 34, 287-291, ISSN 0306-4603.
Uvádzajte maximálne päť najvýznamnejších publikácií.	Kolarčík, P., Madarasová Gecková, A., Orosová, O., van Dijk J.P., Reijneveld S.A.: <i>To what extent does socioeconomic status explain differences in health between Roma and non-Roma adolescents in Slovakia?</i> Social Science and Medicine, 2009, 68, 7, 1279-1284, ISSN 0277-9536.
	Tomčíková Z., Madarasová Gecková A., Orosová O., van Dijk J.P., Reijneveld, S.A.: <i>Parental divorce and adolescent drunkenness: Role of socioeconomic position, psychological well-being and social support</i> . European Addiction Research, 2009, 15, 202 – 208, ISSN 1022-6877.
	Orosová, O., Gajdošová, B., Salonna, F.: <i>Prevenia a prediktívne faktory užívania drog</i> . Harlequin Quality, s.r.o. 2007, 172, ISBN 978-80-969814-03.
	Orosova, O., Gajdosova, B., Bacikova-Sleskova, M., Salonna F., Sebena, R.: <i>Health-related behaviour among adolescents and young adults</i> . Equilibria, s.r.o. 2009, 267, ISBN 978-80-89284-36-8.
V čom vidíte uplatnenie výsledkov projektu:	V rozvoji efektívnych stratégií prevencie užívania návykových látok založených na výskumných dátach rizikových/protektívnych faktorov, rozvoji etapy výskumu v prevencii rizikového správania sa dospievajúcich a mladých dospelých.

Charakteristika výsledkov

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - slovensky:

Naše zistenia indikujú, že počas adolescencie narastá úroveň so zdravím súvisiaceho rizikového správania sa adolescentov, predovšetkým u dievčat. Zistili sme vyššiu úroveň vzťahu behaviorálnych faktorov k rizikovému sexuálnemu správaniu v porovnaní s faktormi psychologickými medzi vysokoškólákmi. Sociálna pomoc od rodičov rovnako, ako aj priateľská atmosféra, výborné študijné podmienky v škole sa významným spôsobom podieľali na rozvoji zmyslu pre súdržnosť u adolescentov, kým vplyv socioekonomických indikátorov (vzdelanie rodičov) nebol potvrdený. Extraverzia a negatívna sebaúcta boli identifikované ako rizikové faktory a štrukturálny štýl, svedomitosť, ako aj vnímanie rizika boli identifikované ako protektívne intrapersonálne faktory rizikového správania sa adolescentov. Najvyššia úroveň vzťahu bola zistená medzi rizikovým správaním sa dospievajúcich a rizikovým správaním sa najlepšieho priateľa ako aj vnímanou dostupnosťou drog. Bolo zistené, že rozvod rodičov má vzťah k rizikovému správaniu sa dospievajúcich, a to nezávisle od vplyvu socioeconomickej pozície a well-beingu. Bolo zistené, že rozvod rodičov má vzťah k výskytu stavov opilsti vo väčšej miere ako iné faktory (nízka rodičovská podpora a slabá socioekonomická pozícia). Negatívny vzťah bol zistený medzi nezamestnanosťou rodičov a zdravím adolescentov, avšak dostatok sociálneho kontaktu a dobrá finančná situácia tento vzťah oslabujú. Bolo zistené, že socioekonomický status znižuje vzťah etnicity a zdravia adolescentov. Bolo zistené, že sociálno-psychologický výcvik podporuje rozvoj sociálno-osobnostnej zrelosti dospievajúcich a mladých dospelých. Publikovanie zistení, ktoré súvisia s individuálnymi, interpersonálnymi, sociálnymi a spoločenskými faktormi so zdravím súvisiaceho rizikového správania sa dospievajúcich a mladých dospelých, implementácia výskumných zistení do procesu prípravy a realizácie programov prevencie užívania drog medzi adolescentmi a vysokoškólákmi, rozvoj výskumnej kapacity mladých vedeckovýskumných pracovníkov môžeme považovať za najdôležitejšie výsledky riešenia APVV projektu.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - anglicky:

Our findings indicate that unhealthy health-related behaviour increased during adolescence, this increase was related to socioeconomic position, and was more apparent in females; that behavioural factors are more closely related to sexual risk behaviour than psychological factors among university students, that Social support from parents as well as friendly atmosphere and excellent study condition at school were significant source of developing sense of coherence among adolescents, while the influence of socioeconomic indices (education of parents) were not confirmed; that Extraversion and Negative self-esteem were risk factors and Structural style, Conscientiousness and perceiving of risk were protective intrapersonal factors of risk behaviours among adolescents; that the strongest interpersonal predictor of reporting the explored health risk behaviours was the best friend's health risk behaviour, as well as Perceived access to substance use; that parental divorce has a persistent influence on risk behaviour independent of the influence of socioeconomic position and well-being, that parental divorce may increase the likelihood of drunkenness more than other factors such as low parental support and poor socioeconomic position; that although unemployment was found to have a negative impact on health of adolescents, sufficiency of social contacts and good financial situation seem to decrease this effect and protect the health of unemployed people; that socioeconomic status decreased the association of ethnicity with health outcomes; that a psychosocial training could increased young adults' psychological maturity, as protective factor of risk behaviour. The publication of the findings related to individual, interpersonal, social and societal factors of health and health related behaviour of adolescents and young adults, the implementation of findings to peer drug use prevention programs among adolescents and drug use a AIDS prevention programs among university students, as well as the research capacity building among young researchers were the most important results of APVV project

Podpisom záverečnej karty riešiteľ vyjadruje svoj súhlas so zverejnením údajov v nej uvedených.

Podpis zodp. riešiteľa:

Dátum:

Podpis štatutárneho zástupcu:

Pečiatka: